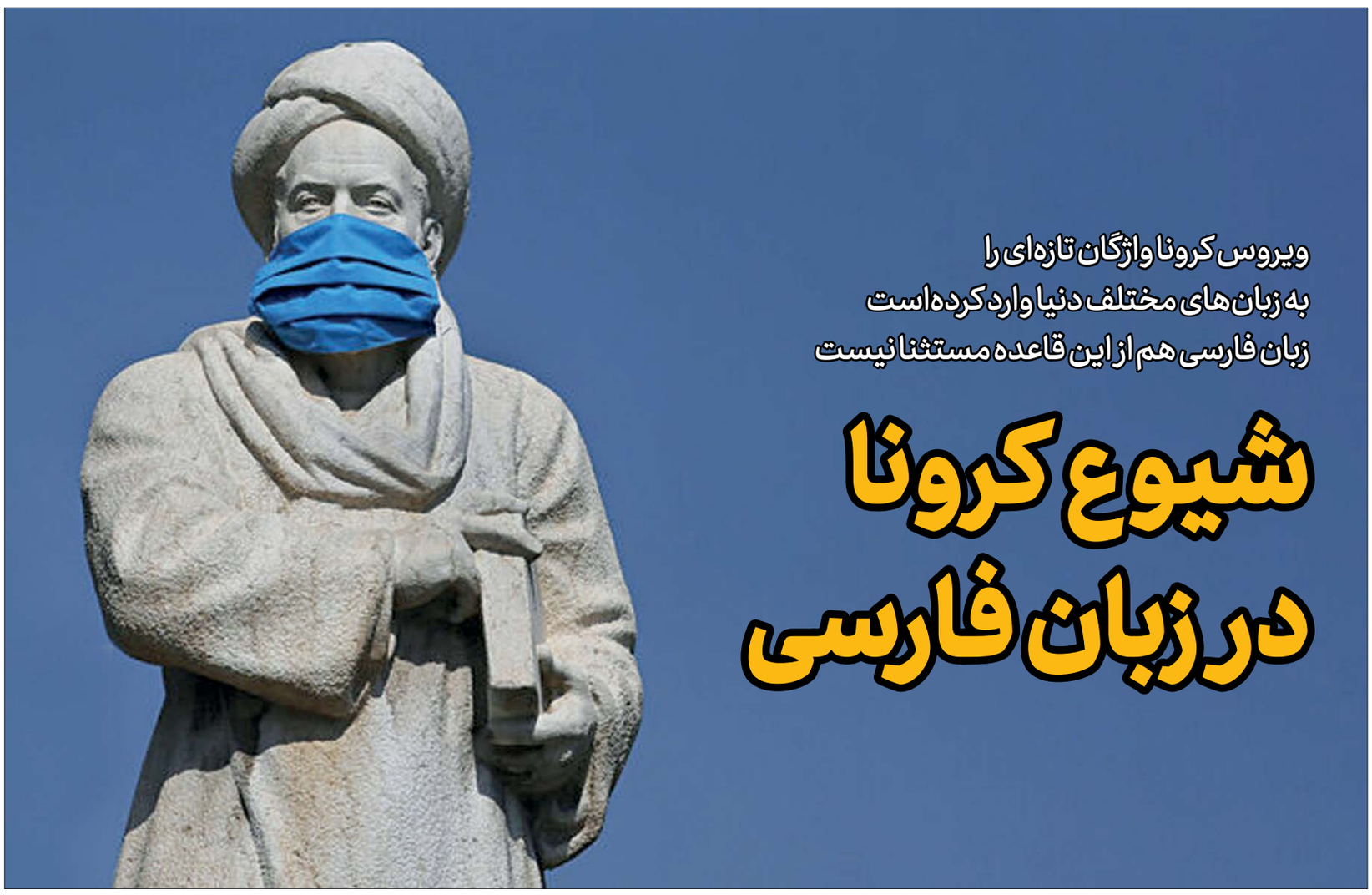

ویروس کرونا واژگان تازه‌ای را به زبان‌های مختلف دنیا وارد کرده است
زبان فارسی هم از این قاعده مستثنا نیست

شیوع کرونا در زبان فارسی

از نمونه‌های تاثیرگذاری کرونا بر فضای فرهنگ و هنر شوخی‌های این چنینی با مشاهیر است / عکس: پوریا پاکیزه-ایسنا

چشم حقیقت روشن!

چهاردهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مستند ایران (سینماحقیقت) از امروز تا ۲ دی ماه برگزار می‌شود

علی رستگار
سینما

چهاردهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مستند ایران(سینماحقیقت) با دبیری محمد حمیدی‌مقدم از امروز آغاز به کار می‌کند و فعالان و علاقه‌مندان سینمای مستند تا ۲ دی می‌توانند آثار برگزیده مستند ایران و جهان را به‌صورت آنلاین ببینند. بازنمایی تاریخ و فرهنگ جامعه ایرانی- اسلامی، صیانت از هویت ملی مبتنی بر انگاره‌های دینی و ایرانی، تقویت سینمای مستند خلاق ایران، آشنایی فیلمسازان کشور با تحولات نوین سینمای مستند جهان، توجه به اهمیت اقتصاد سینمای مستند با تأکید بر رفع موانع تولید، توزیع و نمایش این آثار در عرصه‌های داخلی و خارجی از اصول و اهداف جشنواره سینماحقیقت به عنوان مهم‌ترین رویداد سینمای مستند ایران است. چهاردهمین دوره جشنواره سینماحقیقت، بخش‌های مختلف و متنوعی دارد از جمله بخش مسابقه ملی، بخش بین‌الملل (غیررقابتی)، جایزه شهید آوینی، مسابقه فیلم‌های مستند کارآفرینی، بخش ویژه کرونا، کارگاه‌های تخصصی، نکوداشت و بخش‌های جنبی. مسابقه ملی شامل مستندهای کوتاه (تا ۴۰دقیقه)، مستندهای نیمه‌بلند (از ۴۰تا۷۰ دقیقه) و مستندهای بلند(بالای ۷۰ دقیقه) است و به عنوان مهم‌ترین و پرطرفدارترین بخش جشنواره به‌صورت رقابتی برگزار می‌شود، اما بخش بین‌الملل این رویداد امسال به دلیل شیوع کرونا غیررقابتی است و آثار صرفا به نمایش درمی‌آیند.

رقابت در بخش جایزه شهید آوینی

یکی از مهم‌ترین بخش‌های جشنواره سینماحقیقت، جایزه شهید آوینی است که آثار مستندی در حوزه انقلاب اسلامی، دفاع‌مقدس و مقاومت در آن به نمایش درمی‌آید. این جایزه که امسال یازدهمین دوره آن در قالب چهاردهمین جشنواره سینماحقیقت برگزار می‌شود، هیات داوری جداگانه‌ای دارد. در این دوره ۳۰فیلم در این بخش با یکدیگر به رقابت می‌پردازند که عنوان و نام کارگردان‌های آنها به‌این‌شرح است: آمدیم نبودید(محمدحسین خوش‌بیان)، برادرم نادعلی(علی تک‌روستا)، بیست دو بیست و دو(فرود عوض‌پور)، بیشتر از مادرم(علیرضا باغشنی)، پرچم‌های مجازی(حسن جعفری)، تاجران خون (وحید هداوند)، تولد یک تراژدی(حجت‌ا... عدالت‌پناه)، جزیره ماهی(رضا اعظمیان)، جهان جواد(سیدصادق غفوریان)، چلچلای سفری(حسن جعفری)، چمر سرباز(قدرت باقری)، حسین ملات(حسین همایونفر)، دز هنوز از شهر من رد می‌شود(امین قدمی)، دستمال سرخ‌ها(حسین اسدزاده)، دلندروا(امیر پذیرفته)، رضیه و منصور(سجاد قنبری)، ژنرال(محمد طالبی)، عزیز قلی(سیدجواد هادی‌اصل)، قمار(سیدمحمدمهدی دزفولی)، کراس(احمد رحمانیان)، گردان تکنفره(داریوش یاری)، گزارش آشوب(محمدرضا گیوه‌چیان)، گزارش رمادی(علی‌محمد ذوالفقاری)، ما چند نفر(سیدنعمت‌ا... اسماعیلی)، محسن ژاپنی(وحید فرجی)، مکی، مردی از اربعین(حبیب احمدزاده، حسینعلی روشنکار و مهرداد افرآسیابی)، ناگهانگی (علی نیکبخت) و نفس‌خوار(سیدمحمد محمدی‌سرشت و علی سلمانی)، هجده هزارپا(مهدی شامحمدی)، یه روز جمعه(مهدی حجت‌پناه).

جایزه شهید سلیمانی

در این دوره، جایزه ویژه دیگری هم در جشنواره سینماحقیقت اهدا می‌شود؛ جایزه شهید قاسم سلیمانی. این مطلب را محمد حمیدی‌مقدم، دبیر جشنواره در نشست رسانه‌ای این رویداد اعلام کرده و گفته بود: با توجه به مسائلی که در سال گذشته و امسال رخ داد در این دوره یک جایزه ویژه برای بهترین فیلم مستند در زمینه تبیین نقش سردار حاج قاسم سلیمانی اهدا خواهد شد.

به دنبال نشان فیروزه

اما ۶۷ فیلم این دوره در بخش مسابقه ملی که به‌صورت آنلاین و از طریق سامانه هاشور برای علاقه‌مندان به نمایش درمی‌آید و برای دریافت نشان فیروزه(جایزه بهترین فیلم) تلاش می‌کنند، از این قرار هستند:

مستندهای بلند: آنجا سپیده‌دم(محسن جهانی و هاشم مسعودی)، آینه‌دار(پویان کاظمی)، انیمیشن ایرانی(مهرداد شیخان)، اپاقچی(محمدحسن دامن‌زن)، ایساتیس(علیرضا دهقان)، جاهای خالی پر شود(عطیه زارع آرندی)، چشم ایرانی(ساسان فلاح‌فر)، خانه(افسانه سالاری)، داغ قره‌باغ(سینا حسین‌پوراصل)، در لباس سربازی(مهدی نقویان)، رویاهای خالکوبی شده(مهدی گنجی)، ساکنین طبقه بالای لاله‌زار(فریبا رئیسی)، کمیته(عبدالحسین بدرلو)، گزارش رمادی(علی‌محمد ذوالفقاری)، ناخدا دریایی(مازیار مشتاق گوهری) و هجده هزارپا (مهدی شامحمدی).

مستندهای نیمه بلند: آخرین نفس‌ها(فراز فداییان)، آناهید(حمیدرضا علیپور)، آوای شب دهم(سمیه کریمی)، امیدی ه (علی زهیری)، بازگشت دوباره(فرهاد ورهرام)، برسر خاک(محسن خان‌جهانی)، بر کرانه‌های کاسپین(پژمان مظاهری‌پور)، به جهت یادگاری(سعیدمحسن صفوی‌فر)، به یک آن(مریم ایزدی)، چامون(آرمان قلی‌پوردشتکی)، چلچلای سفری(حسن جعفری)، در جست‌وجوی زمان از دست رفته(محمدصادق سمیعی‌فر)، راه ناتمام «اصغر قندچی»(مصطفی رزاق‌کریمی)، رش او(رضا عباسی)، زخم قند(مهدی باقری)، شمع، گل، پروانه(محمدصادق بکتاشیان)، طاهر(امیرمسعود حسینی)، طلارودان(رضا مجلسی)، ف-الف(فرشاد اکتسابی)، قطعه ۱۹(مسعود دهنوی)، کل فاطمه(مهدی زمانپور کیاسری)، مرغ آتش(حجت طاهری)، موسیقی زندگی من است(مهدی محمودی)، میر و مار(امید پاک‌پرور) و هوبره(فتح‌ا... امیری و نیما عسکری).

مستندهای کوتاه: آق سو(عبدا... عزیزی)، آلوسان(محسن اسلام‌زاده)، باوه [پدر](محسن کولیوندی)، برانازا [برادر خشکی‌ها] (علی اسدی)، پا به توپ(حدیث جان‌بزرگی)، پریزاد(مهدی ایمانی شهمیری)، تجارتخانه بوشی(هادی نعمت‌الهی)، تنها نخواهم ماند(یاسر طالبی)، حاج ابوالقاسم قناد و پسران(مهرداد خاکی)، حلب دریا ندارد(میثم صبوحی)، خانجان(بابک طاهری)، درباره پدر درباره مرگ(فرهاد بهبهانی)، رویای آشفته(احسان نیکبخت)، زرافشون(مهدی رجبیان)، سارو(محمد عبداللهی)، سایه‌های کوتاه(محسن عسگری‌زاده)، سنجاقک‌های برکه‌ی خشک... (محمدصادق بکتاشیان)، شب‌ها در راه(حسن ملک‌زاده)، فریاد بلوط(محسن سخاء)، کاکل(هادی ثابت‌شوکت‌آباد)، کامیون آبی(هادی آفریده)، کمی با من برقص(مصطفی امامی)، گاندو(تیمور قادری)، نیسان(محسن ظریفی‌پور)، وایو (پناه‌برخدا رضایی) و همیشه شب همیشه روز(یاسر خیر).

علاقه‌مندان به تماشای این فیلم‌ها می‌توانند با مراجعه به سامانه هاشور به نشانی hashure.com و بخش اکران عمومی با خرید بلیت، فیلم‌های موردنظر خود را ببینند. سامانه‌های فیلیمو، نماوا و تیوا هم فیلم‌های این دوره سینماحقیقت را به نمایش می‌گذارند.

آموزش مستند در کلاس لانگلی

یکی از بخش‌های مهم، کاربردی و موردعلاقه جشنواره سینماحقیقت در هر دوره، کارگاه‌های تخصصی و آموزشی است که مستندسازان چهره و معتبر سینمای ایران و جهان برای علاقه‌مندان و فعالان سینمای مستند برگزار می‌کنند. در این دوره هم این کارگاه‌ها برگزار می‌شود، البته به‌صورت آنلاین. امروز آن کسانی که در کارگاه‌ها ثبت‌نام کرده بودند، می‌توانند از ساعت ۱۷و۳۰دقیقه تا ۱۹ مسترکلاس مجازی جیمز لانگلی، مستندساز معتبر آمریکایی را ببینند. لانگلی در این کارگاه درباره موضوعاتی چون فیلمسازی در مناطق جنگی، تدوین فیلم مستند و فیلمنامه فیلم مستند صحبت خواهد کرد.

هرتزوگ و سینمای ایران

علاقه‌مندان سینما قطعا با نام و آوازه ورنر هرتزوگ، کارگردان و مستندساز مشهور سینمای آلمان و جهان آشنایی دارند. هرتزوگ را با فیلم‌هایی چون معمای کاسپار هاوزر، فیتزکارالدو و آگیره خشم پروردگار می‌شناسیم. او به‌تازگی در پیامی به مناسبت برگزاری چهاردهمین جشنواره سینماحقیقت، نسبت به سینمای ایران ابراز علاقه کرده و در بخشی از ویدئویی برای دوستش آندره سینگر که در جشنواره امسال سینماحقیقت در یک مسترکلاس از هرتزوگ می‌گوید- گفت: «می‌دانم سمینار کارگاهی برای فیلمسازان و دانشجویان جوان در ایران برگزار می‌کنی، به تو غبطه می‌خورم. من کشور ایران را دوست دارم. کشوری با سنت شعر و شاعری پنج هزارساله که ضمنا پیشینه تولید فیلم‌های فوق‌العاده‌ای دارد.»

پیام انتظامی

روز گذشته دکتر حسین انتظامی، رئیس سازمان سینمایی به مناسبت چهاردهمین جشنواره سینماحقیقت پیامی را به این شرح منتشر کرد: «مستندسازان هنرمند ایران اسلامی سال‌هاست نه تنها علاقه‌مندان فهیم این عرصه را با خود همراه ساخته‌اند بلکه با تکیه بر پشتوانه فکری خویش، گام‌های بلندتری را با استحکام هرچه تمام‌تر برداشته‌اند. فیلم‌های وزین و متین مستند در سایه‌سار هنرمندان اندیشمند و صبور خود، درفش فضائل و ارزش‌های ناب انسانی را با تمام قاب‌های ماندگار خویش در سپهر معرفت‌جویانه سینمای ملی ایران به اهتزاز درآورده است. از آنجا که حقیقت‌جویی هنرمندانه از اعماق دل‌های صاف دردمند برمی‌آید، لاجرم بر دل‌های مشتاق حقیقت نیز فرود خواهد آمد. در نهایت افتخار و ادب، بر خود فرض می‌دانم قدرشناس نجابت فیلمسازان این حوزه باشم که چهاردهمین دوره این رویداد مهم فرهنگی را در شرایط ویژه زیست کرونایی، برای مخاطبان مشتاق خود، فراهم کردند.»

واقعه

آقای حکایتی اسم قصه‌گوی ماست

۲۵ آذر زادروز بهرام شاه‌محمدلو بازیگر و کارگردان است

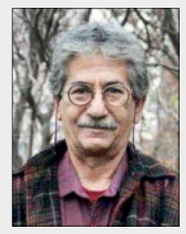

بچه‌های دیروز و بزرگ‌ترهای امروز، خاطرات زیادی از بهرام شاه‌محمدلو دارند که با آن مهربانی صدای دلنشین، در قالب آقای حکایتی و در برنامه «زیر گنبد کبود» قصه می‌گفت و حکایت‌های دلنشینی تعریف می‌کرد. فضا و شکل برنامه، نقش زیادی در پرورش قدرت تخیل بچه‌ها داشت. ضمن این‌که در قالب یک برنامه نمایشی و سرگرم‌کننده، مفاهیم موردنظر تربیتی به‌خوبی به بچه‌ها منتقل می‌شد.

شاه‌محمدلو یک بار در یک گفت‌وگو به منشأ و منبع این شیوه قصه‌گویی و این شکل از بیان دلنشین انواع و اقسام حکایت‌ها اشاره کرد و گفت: گرچه امروز من را با قصه‌ها به یاد می‌آورند، اما مادر برای من شیرین‌ترین خاطره‌ام از قصه است، زیرا از نخستین قصه‌گویان همراه من بوده که با هم به صورت اشتراکی قصه می‌گفتیم. در واقع مادرم، محبوب‌ترین قصه‌گو برای من است.

این بازیگر و کارگردان در آن مصاحبه که با فارس انجام داده بود، حرف‌های خوب دیگری هم درباره قصه‌گویی زده بود: هر عنصر و عمل خلاقانه‌ای اگر با طبیعت انسان ارتباط مستقیم و واقعی داشته باشد، بر دل مخاطب می‌نشیند، حال این انسان در هر سنی که باشد، جذب می‌شود. ما شیوه‌های قصه‌گویی را به تناسب گروه‌های سنی مخاطب در نظر می‌گیریم.

زمانی مادربزرگ‌ها دور کرسی می‌نشستند و قصه‌گویی می‌کردند و به این شیوه مادربزرگ نماد قصه‌گویی شد، اما کودک امروز بنا به شرایط جدیدی که دارد، چندان مشتاق پذیرش این شیوه نیست. ارتباط انسانی به درک ما از مخاطب و آماده‌سازی خوراک مناسب برای روحش یاری می‌کند. احتیاج‌های کودک باید شناخته شده تا امکان برقراری ارتباط نزدیک با کودک مهیا و بر این اساس قصه برای کودک گفته شود. در غیر این صورت قصه‌گویی نتیجه و تاثیر ندارد. اگر فاکتورهای لازم در قصه‌گویی رعایت شود، احتیاج کودک با قصه شنیدن رفع خواهد شد.

شاه‌محمدلو در دوران کم‌بضاعتی و نبود آنچنانی امکانات، با همین زیرگنبد کبود نشان داد اگر فعالان عرصه نمایش و کودک و نوجوان کاربلد باشند، حتی بدون نیاز به تکنولوژی پیشرفته و انواع و اقسام تروکاژها و ترفندهای صنعت سینما و تلویزیون هم می‌توانند مخاطبان کودک و نوجوان را صرفا با یک قصه‌گویی ساده و دلنشین، پای برنامه‌ها بنشانند و آنها را جذب کنند و در عین حال به‌جز تامین سرگرمی این تماشاگران، مفاهیم رشد و تربیتی را هم لحاظ کنند.

کاغذ اخبار

«کشاورز پیر و خرس قهوه‌ای» ۷۵ هزارتایی شد

کتاب «کشاورز پیر و خرس قهوه‌ای» بازپرداخته رضا رهگذر برای ششمین بار از سوی کانون پرورش فکری بازنشر شد و شمارگان آن به ۷۵ هزار نسخه رسید. به گزارش جام جم، این کتاب با تصویرگری عادل رستم‌پور برای اولین بار در سال ۱۳۷۴ برای مخاطبان ۹ سال به بالا (نونهال) منتشر شده است. داستان این کتاب در مورد پیرمردی روستایی است که تکه زمینی در کنار یک جنگل داشت و هر بار در آن چیزی می‌کاشت. وقتی محصولش می‌رسید، آن را به بازار می‌برد و می‌فروخت و زندگی خود و خانواده‌اش را تأمین می‌کرد. یک‌سال بهار که پیرمرد سراغ زمینش رفت با یک خرس قهوه‌ای بزرگ روبه‌رو شد که از جنگل بیرون آمده بود. کشاورز برای این‌که خرس، او را نخورد با این حیوان قرار گذاشت تا محصول آن سال را باهم تقسیم کنند. کتاب کشاورز پیر و خرس قهوه‌ای رضا رهگذر (محمدرضا سرشار) دارای داستانی تخیلی، مصور و پندآموز است که در ۲۴ صفحه با قطع خشتی به چاپ رسیده است. این کتاب در ششمین مرحله چاپ با شمارگان ۲۵۰۰نسخه منتشرشده است تا شمارگان آن درمجموع به ۷۵ هزار نسخه برسد. علاقه‌مندان می‌توانند کتاب کشاورز پیر و خرس قهوه‌ای را باقیمت ۷۰۰۰ تومان از فروشگاه‌های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در سراسر کشور، فروشگاه اینترنتی محصولات کانون به نشانی shop.kpf.ir و فروشگاه‌های محصولات فرهنگی خریداری کنند.

مستربین وارد می‌شود

نت‌فلیکس اعلام کرد هفت سریال اورجینال جدید بریتانیایی با همکاری فیلمسازانی چون روان اتکینسون، ستاره سابق «مستر بین»، سم مندز و اندی سرکیس می‌سازد. این سریال‌ها در بریتانیا نوشته و تولید خواهد شد. سریالی که در کمپانی «نیل استریت» مندز به تولید می‌رسد «منطقه سرخ» نام دارد که یك عنوان کمدی در مورد فوتبال توصیف شده است. از سوی دیگر، اتکینسون در یك سریال کمدی ده قسمتی به نام «انسان در برابر زنبور» نقش‌آفرینی خواهد کرد. او در این مجموعه باید یك زنبور مزاحم را از عمارتی بزرگ بیرون کند. سریال دیگری با تهیه‌کنندگی سرکیس و نویسندگی جو بارتون از کتاب‌های «نیمه بد» اقتباس خواهد شد، در حالی که سوفی پتزل از داستان کوتاه «هفت مرگ اولین هاردکسل» اقتباس می‌کند. این سریال‌های جدید در نقاط مختلف بریتانیا از جمله ولز فیلمبرداری خواهد شد. فصل دوم «تاپ بوی»، فصل سوم «آموزش جنسی»، فصل پنجم «تاج» و فصل سوم «آخرت» با بازی ریکی جروید سریال‌های بریتانیایی در حال فیلمبرداری نت‌فلیکس هستند.